

Nr 217.

Av herr **Lindhagen**, om *nordiskt samförstånd till omgärdande av Nordens neutralitetsvilja.*

Det finnes och detta sedan gammalt nu lyckligtvis en ljusning, en fast punkt i nordisk utrikespolitik. Den har kommit till och blivit samlande därför att alla de åtta nordiska folken vilja hava det så. Vi vilja alla som en man vara fria, oberörda av krig mellan stridande stormakter och deras allianser. Vi vilja ej bliva indragna i några främmande krig och vi proklamera vår fullständiga neutralitet dag ut och dag in med alla våra språkrör och här följa även partiledare hörsamt folkens gemensamma vilja.

Men det är icke nog med ord, det måste också sökas en väg, och då det redan är konstaterat att en vilja ligger bakom orden så finnas även vägar att gå. Det gäller då bara att icke skrämmas tillbaka av föret i portgången. Det bevisar endast att vår vilja varit för svag.

När nu press och statsmän genomrysa de nordiska nationerna med farhågor så böra de väl till en början aktivt gardera neutralitetsviljan med de närmast till hands liggande yttre garantierna. Icke ens detta sker, åtminstone ej ännu.

Sålunda böra väl vi åtta stater, som både ideellt och praktiskt måste utgöra och således även utgör sammanfattningen av begreppet Norden, samfällt utfärda och översända en proklamation till samtliga övriga stater om att vi vilja vara neutrala i deras krig och avböja alla inviter till deltagande i sådana.

Vidare böra vi i samband därmed avfordra de fem europeiska stormakterna officiella förklaringar att de ämna respektera denna vår föresats.

Slutligen ligger det nära till hands, att även skandinaverna börja intressera sig något för de s. k. nonaggressionspakterna. De äro visserligen även de företrädesvis ett papper men i alla fall tuvor som kunna hejda, kanske rent av stjälpa även ett stort lass. Finland, Estland, Lettland och Litauen och även det halvt baltiska Polen hava ingått sådana traktater med Sovjet. Från denna sistnämnda stora ostmakt har såsom jag vet en gång under hand erbjudits Sverige en nonaggressionspakt med Sovjet-Ryssland. Detta lär dock under hand avböjts av Sveriges utrikesdepartement. Nämnda början från Nordens öststaters sida bör nu i ett uppseglade fredsarbets intresse kompletteras med traktater om nonaggression mellan Nordens samtliga åtta stater och Europas samtliga fem stormakter.

Det hemställles alltså,

att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t anhålla om initiativ till nordiskt samförstånd till omgärdande av Nordens åtta staters — och i varje fall Sveriges — neutralitetsvilja genom:

1) en deklaration till samtliga stater att vi vilja stå utanför deltagande eller stöd i deras krig av skilda slag;

2) i samband därmed ett avfordrande av de fem europeiska stormakterna av officiella förklaringar att de ämna respektera denna vår föresats;

3) inbjudan till Europas fem stormakter om avslutande av traktater om nonaggression med Nordens samtliga åtta stater;

4) inbjudan till övriga sju nordiska stater att med Sverige sammanträda till en konferens för överläggning om ovan nämnda angelägenheter, och i samband därmed om ett gemensamt framträdande för den internationella rättsordningens reella förutsättningar och tillblivelse ävensom andra gemensamma angelägenheter och överväganden, som kunna föranledas av världssituationen eller eljest.

Om remiss till utrikesutskottet anhålles.

Stockholm den 23 januari 1938.

Carl Lindhagen.